

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання

Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання і біології

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

***МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО(ПЕДАГОГІЧНОГО)
ДОСЛІДЖЕННЯ***

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(назва програми)
мова навчання українська**

Розробники: Бобирев В.Є., кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Пристинський В.М. – кандидат педагогічних наук, професор кафедри теоретичних методичних основ фізичного виховання і реабілітації ДВНЗ «ДДПУ».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології

Протокол № 8 від «23» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

Дичко В.В.

(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
(ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ)

Кількість кредитів	3 кредита ECTS, 90 годин, з яких 30 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій; 14 год. практичних занять), 60 год. – самостійна робота денна форма навчання; 8 год. - лекцій, 6 год. - практичних занять, 76 год. - самостійна робота заочна форма навчання.
Рік підготовки, семестр	I-й рік підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий компонент освітньо-професійної програми
Викладач	Бобирев Володимир Євгенович, <i>доцент</i> кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології, <i>кандидат біологічних наук, доцент</i>
Контактна інформація	v.e.bobyrev@gmail.com
Консультації	Консультації проводиться кожний понеділок з 15.30 до 16.30. У разі неможливості відвідування консультацій можна з'ясувати поточні питання на сторінці дистанційного навчання в розділі «Консультація» (залишити повідомлення) http://212.3.125.77:9090/moodle/mod/chat/view.php?id=85697 або на електронну скриньку v.e.bobyrev@gmail.com надіслати лист із зазначенням назви навчальної дисципліни
Анотація навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Методологія наукового(педагогічного)дослідження» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Навчальна дисципліна передбачає підготовку здобувачів до проведення наукової роботи, а саме: вмінню формувати теми наукових досліджень, проведенню інформаційного пошуку з обраної теми, проведенню теоретичних та експериментальних досліджень, плануванню експериментів, організації та плануванню наукових досліджень, аналізу і оформлення їх результатів, публікації результатів проведених наукових досліджень.

**Опис навчальної
дисципліни**

Мета вивчення навчальної дисципліни

«Методологія наукового (педагогічного) дослідження» полягає у формуванні у майбутніх учителів біології та основ здоров'я системних знань і розуміння концептуальних методів наукових досліджень, що полягає у розкритті теоретичних та практичних аспектів наукової роботи.

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі набувають *компетентностей*, як-от:

загальних компетентностей: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1); здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК2).

спеціальних (фахових) компетентностей: здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі (СК1); здатність застосовувати інноваційні освітні технології та методики навчання з предметної спеціальності (на рівні профільної середньої освіти) у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях (СК2); здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації (СК5); здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою (СК6).
Ключові слова. наука, методологія, наукове дослідження, дослідницька робота, наукова діяльність, кваліфікаційна робота

Програмні результати навчання: організувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси (ПРН-04); планувати, організувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію (ПРН-07); складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж (ПРН-08); знаходити шляхи швидкого й ефективного розв'язання поставленого завдання, генерувати ідеї, використовуючи отримані знання та навички (ПРН-18).

Матеріали та ресурси:

1. Гринчишин Я. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень у фінансах». Львів, 2018. 73 с.

	<p>2. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. - 272 с.</p> <p>3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Право, 2017. - 448 с.</p> <p>4. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. - 368 с.</p> <p>5. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник – Центр учебной литературы, 2019.- 350с.</p> <p>6. Костюкевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця, 2017. - 172с.</p> <p>7. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. - 350 с.</p> <p>8. Методологія наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. ; Нац. ун-т харч. технологій. - Київ : Ліра-К, 2018. - 351 с.</p> <p>9. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посіб./ І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін.; за ред.. І.С. Добронравової(ч.1), О.В. Руденко(ч.2).-К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. - 607с.</p> <p>10. Шидакова-Каменюка О. Г., Самохвалова О. В., Олійник С. Г., Кравченко О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посібник. Х. : ХДУХТ, 2017. 187 с.</p> <p>Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі Moodle http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1642#section-0</p>
<p style="text-align: center;">Теми</p>	<p>Тема 1. Л.1. Наука, її роль в розвитку суспільства. П.1. Наука як система знань. Поняття наукового дослідження та вимоги до наукових досліджень.</p> <p>Тема 2. Л.2. Технологія дослідницької роботи. П.2. Зміст та складові науково-дослідного процесу</p> <p>Тема 3. Л.3. Методологія та методи наукових досліджень. П.3 Поняття методології наукових досліджень та її види.</p> <p>Тема 4. Л.4. Класифікація методів наукового дослідження . П.4. Емпіричні і теоретичні методи наукового дослідження.</p> <p>Тема 5. Л.5. Використання інформаційних технологій в наукових дослідженнях П.5. Інформатичне забезпечення наукової роботи.</p> <p>Тема 6. Л.6. Технологія виконання кваліфікаційної роботи другого "магістерського" освітнього рівня П.6. Вимоги до змісту і структури магістерської роботи</p>

	<p>Тема 7. Л.7. Форми відображення наукової інформації П.7 Форми відображення результатів наукових досліджень.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p>Опанування навчальної дисципліни відбувається в межах студентоцентрованого, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного підходів. Лекції (проблемні, візуалізації, із застосуванням техніки зворотнього зв'язку) проводяться у супроводі навчальних відеоматеріалів, презентацій PowerPoint; відбувається демонстрація теоретичного матеріалу; проводиться його обговорення, аналізуються професійні ситуації, дискусія. Практичні заняття передбачають проведення дискусій, бесід, ситуаційного аналізу, аналізу конкретних ситуацій. В рамках самостійної роботи використовуються репродуктивні та проблемно-пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання здобувачів відповідно до типу та складності завдання.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, практичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, захист практичних робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Для успішного складання навчальної дисципліни здобувач повинен:</p> <p>1). Набрати достатню кількість балів відповідно до вимог поточного контролю:</p> <p>а) під час лекційних занять здобувач може отримати 1 бал за кожну лекцію. Оцінювання залежить від роботи здобувача на лекції. Загальна максимальна сума балів за лекції дорівнює 9 балам;</p> <p>б) під час практичного заняття здобувач може набрати бали в залежності від виду, складності завдань та якості їх виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • участь під час обговорення дискусійного питання, доповнення або суттєве запитання до доповідача оцінюється в 1 бал; • виконання практичного завдання під час практичного заняття оцінюється до 4 балів. <p>Загальна максимальна сума балів за практичні заняття – 40 балів.</p> <p>в) за результатами виконання завдань самостійної роботи здобувач може отримати до 3 балів за кожний тип роботи. Оцінювання залежить від якості виконаної роботи й рівня сформованості навчальної автономії здобувача. Загальна максимальна сума балів за самостійну роботу – 51 бал.</p> <p>З детальним розподілом балів за кожною окремою темою можна ознайомитись на освітній платформі Moodle за лінком: http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1642</p> <p>2). Формою підсумкового контролю є залік.</p> <p>Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав 60 балів і вище, то він може:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ бути звільненим від складання заліку й отримати 60-80 балів автоматично ❖ бути звільненим від заліку й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх

	<p>навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ бути допущеним до складання заліку (у разі бажання підвищити результат поточного контролю) <p>Залік складається з трьох теоретичних питань</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ» (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) ❖ Політика щодо відвідування занять: відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою – для вивчення дисципліни. ❖ Політика щодо академічної доброчесності: індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ “ДДПУ”» можна ознайомитись на лінком: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Методологія наукового(педагогічного)дослідження» полягає у можливості використовувати сучасні технології програмування при організації наукових досліджень, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень на відповідному рівні, обробки експериментальних даних, оформлення представлення результатів. Це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх учителів біології та основ здоров'я Нової української школи й надасть їм конкурентних переваг на ринку професійних послуг.</p>

Доцент кафедри ФТФВіБ _____

В.С. Бобирєв